

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d.	:	20 april 2017
Commissievergadering d.d.	:	6 april 2017
Commissie	:	Commissie Bestuur en Middelen
Portefeuillehouder	:	wethouder N. Heijink
Programmaonderdeel	:	004. Overhead
		004007. Bestuurszaken en -ondersteuning
Registratienummer	:	2017002978
Productiedatum	:	21 februari 2017

Onderwerp

Nota Grip op Samenwerking – Bloemendaal 2017

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 februari 2017

besluit:

“de nota Grip op Samenwerking – Bloemendaal 2017 vast te stellen op basis van de volgende beslispunten:

Beslispunt A: we werken intensief samen met onze buurgemeente Heemstede. Daarnaast willen we ook goed samenwerken met Haarlem en Zandvoort binnen de regio Zuid-Kennemerland, waardoor we samen onder andere in de MRA effectief onze belangen kunnen verdedigen.

Beslispunt B: het college en de raad gaan gezamenlijk verkennen wat de mogelijkheden zijn om met onze partners in de regio Zuid-Kennemerland (Heemstede, Haarlem en Zandvoort) tot bredere samenwerking te komen.

Beslispunt C: het college is primair verantwoordelijk voor onze samenwerkingsverbanden. Zij stellen de gemeenteraad in staat om vooraf kaders mee te geven aan samenwerkingsverbanden en hen achteraf te kunnen controleren.

Beslispunt D: samenwerken doen we niet alleen, maar met partners. We hebben daarom oog voor hun belangen en zijn ons bewust dat we vaak alleen geen meerderheidsbelang hebben. We bouwen aan coalities met deze partners om constructieve samenwerking te bewerkstelligen.

Beslispunt E: we gaan werken met ambtelijk accounthouders die zorgen voor een integrale advisering van de portefeuillehouders. Zij worden hierin ondersteund door een coördinator regionale samenwerking.

Beslispunt F: we onderscheiden drie rollen in relatie tot samenwerkingsverbanden, die van opdrachtgever, eigenaar en deelnemer. Met behulp van het overzicht in bijlage 2 zijn de bestuurlijke verantwoordelijkheden helder. De ambtelijke verantwoordelijkheden worden in de

organisatie belegd. Het overzicht wordt elk jaar geactualiseerd en besproken in een themabijeenkomst die in het teken staat van (regionale) samenwerking.

Beslispunt G: de ambtelijk accounthouders gaan vanaf 2017 werken met een beoordelingskader om het college en de gemeenteraad in staat te stellen vooraf kaders te stellen en achteraf democratische verantwoording af te leggen.”

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad der gemeente Bloemendaal, gehouden op 18 mei 2017

, voorzitter

, griffier

Besluit raad: aangenomen
Stemmen voor: 16
Stemmen tegen: 1 HvB (stemverklaring)
Afwezig: 2 (D66, Van Tol, LB, Heukels)

Voorgesteld besluit

Wij stellen u voor om de nota Grip op Samenwerking - Bloemendaal 2017 vast te stellen op basis van de volgende beslispunten:

Beslispunt A: we werken intensief samen met onze buurgemeente Heemstede. Daarnaast willen we ook goed samenwerken met Haarlem en Zandvoort binnen de regio Zuid-Kennemerland, waardoor we samen onder andere in de MRA effectief onze belangen kunnen verdedigen.

Beslispunt B: het college en de raad gaan gezamenlijk verkennen wat de mogelijkheden zijn om met onze partners in de regio Zuid-Kennemerland (Heemstede, Haarlem en Zandvoort) tot bredere samenwerking te komen.

Beslispunt C: het college is primair verantwoordelijk voor onze samenwerkingsverbanden. Zij stellen de gemeenteraad in staat om vooraf kaders mee te geven aan samenwerkingsverbanden en hen achteraf te kunnen controleren.

Beslispunt D: samenwerken doen we niet alleen, maar met partners. We hebben daarom oog voor hun belangen en zijn ons bewust dat we vaak alleen geen meerderheidsbelang hebben. We bouwen aan coalities met deze partners om constructieve samenwerking te bewerkstelligen.

Beslispunt E: we gaan werken met ambtelijk accounthouders die zorgen voor een integrale advisering van de portefeuillehouders. Zij worden hierin ondersteund door een coördinator regionale samenwerking.

Beslispunt F: we onderscheiden drie rollen in relatie tot samenwerkingsverbanden, die van opdrachtgever, eigenaar en deelnemer. Met behulp van het overzicht in bijlage 2 zijn de bestuurlijke verantwoordelijkheden helder. De ambtelijke verantwoordelijkheden worden in de organisatie belegd. Het overzicht wordt elk jaar geactualiseerd en besproken in een themabijeenkomst die in het teken staat van (regionale) samenwerking.

Beslispunt G: de ambtelijk accounthouders gaan vanaf 2017 werken met een beoordelingskader om het college en de gemeenteraad in staat te stellen vooraf kaders te stellen en achteraf democratische verantwoording af te leggen.

Aanleiding en beoogd effect

De gemeente Bloemendaal heeft te maken met steeds meer samenwerkingsverbanden, waarvan wij aandeelhouder of belanghebbende zijn. Daarnaast hebben de decentralisaties (in het Sociaal Domein) en de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) geleid tot meer (administratieve) verantwoording. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat er de laatste jaren meer geld omgaat binnen deze samenwerkingsverbanden en het bestuurlijk belang toeneemt.

Met de nota Grip op Samenwerking – Bloemendaal 2017 streven wij naar een betere grip op samenwerkingsverbanden, waarbij zowel bestuurlijke als ambtelijke verantwoordelijkheden voor iedereen helder zijn. Doormiddel van een gedeelde visie, een goede rolverdeling en een beoordelingskader kan het college de gemeenteraad gestructureerd informatie vanuit onze samenwerkingsverbanden aanbieden. De gemeenteraad heeft zo sneller en beter inzicht in onze samenwerkingsverbanden. Op deze manier wordt de democratische legitimiteit beter geborgd.

Politieke keuzeruimte

De huidige nota verbonden partijen (2011-2015) dient geactualiseerd te worden. In het coalitieakkoord 2014-2018 staat beschreven dat voor zowel de gemeenteraad als voor inwoners duidelijk moet zijn aan welke samenwerkingsverbanden de gemeente deelneemt en dat over de uitvoering hiervan actief, met regelmaat en gestructureerd gerapporteerd wordt. Het collegeprogramma stelt dat de verantwoordelijkheden worden gereorganiseerd, zodat helder is wie waarop toezicht houdt. Daarnaast geven de coalitiepartijen aan de verbanden zorgvuldig te gaan volgen. Met deze nota wordt de huidige nota vervangen en wordt invulling gegeven aan het coalitieakkoord en collegeprogramma.

Gedachtegang

Het doel is betere 'grip' op onze verbonden partijen doormiddel van een aantal verbeteringen op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Op strategisch niveau versterken wij de sturings- en controle mogelijkheden van de raad en het college. Zij komen een visie en rolverdeling overeen en het is helder op welke momenten en op welke manier de gemeenteraad invloed kan uitoefenen.

Daarnaast richten we de organisatie zo in dat sturing en controle daadwerkelijk effectief en efficiënt kan plaatsvinden (tactisch niveau). Hiervoor is het essentieel dat we op operationeel niveau invulling geven aan drie (bestuurlijke en ambtelijke) rollen:

- Opdrachtgever: we geven opdrachten aan een samenwerkingsverband. Deze opdrachten voeren zij voor ons uit;
- Eigenaar: we zijn gedeeltelijk eigenaar of aandeelhouder van het samenwerkingsverband;
- Deelnemer: inhoudelijk partner vanuit de gemeente.

Overwegingen van het college

De nota Grip op Samenwerking stelt de visie van de Gemeente Bloemendaal op regionale samenwerking vast. Daarnaast is in de nota ook de besturingsfilosofie in relatie tot samenwerkingsverbanden vastgelegd. Met behulp van een beoordelingskader worden het college en de gemeenteraad in staat gesteld om vooraf te sturen op ontwikkelingen en achteraf democratische verantwoording af te leggen. De beslispunten zijn zo geformuleerd dat u raad er een goede inhoudelijke discussie over kunt voeren.

De vorige nota was erg juridisch van aard en met name gericht op de oprichting van nieuwe samenwerkingsverbanden. Geprobeerd is de nieuwe nota leesbaarder te maken en meer gericht op het sturen op, en verantwoording afleggen over bestaande samenwerkingsverbanden. In bijlage 1 vindt u het besliskader voor oprichting van een nieuw samenwerkingsverband (deze is niet veranderd door de nieuwe wet). In bijlage 3 van de nota vindt u de belangrijkste wijzigingen in de Wgr. De wet gaat (natuurlijk) vooraf aan de nota, maar er zijn geen wetteksten overgenomen in de tekst om de leesbaarheid te bevorderen. Ook wordt in de nota verwezen naar een handreiking van de VNG en andere studies waar u een meer praktische uitwerking van de (nieuwe) wet vindt.

Het beoordelingskader dient met name om de efficiëntie en effectiviteit van de samenwerkingsverbanden in relatie tot de gestelde beleidsdoelen te evalueren en waar nodig bij te stellen. Hier zijn zowel de *hard controls* (denk aan controle begroting en jaarrekening) als *soft controls* (goede relaties onderhouden op basis van vertrouwen en wederzijds respect) van belang. We zijn ons ervan bewust dat we samenwerken met anderen en streven naar gemeenschappelijke

doelen. Coöperatie en het bouwen van coalities aan de voorkant is het uitgangspunt in tegenstelling tot slechts een harde controle op de begroting en jaarrekening van een samenwerkingsverband. Dit is ook de beste manier om effectief invloed te hebben als (kleine) gemeente.

Middelen

De nieuwe nota Grip op Samenwerking – Bloemendaal 2017 is binnen het personeelsbudget tot stand gekomen. Voor een effectieve uitvoering van de besluiten moet rekening worden gehouden met extra inzet van ambtelijke capaciteit, met name van de beleidsmedewerkers die een ambtelijke rol vervullen ten opzichte van een samenwerkingsverband en de coördinator regionale samenwerking.

Participatie

n.v.t.

Communicatie

Na vaststelling wordt de nota Grip op Samenwerking gepubliceerd op de gemeentelijke website .

Samenwerking met onze partners

Onze samenwerkingspartners (gemeenten en samenwerkingsverbanden) worden op de hoogte gesteld van de nieuwe nota en we gaan met hen het gesprek aan hoe we de uitgangspunten van de nota per samenwerkingsverband kunnen effectueren.

Vervolgproces/evaluatie

Tijdens de ontwikkeling van de nota zijn gesprekken gevoerd met bestuurders en ambtenaren om te beoordelen waar de gemeentelijke organisatie nu tegenaan loopt en hoe we de grip op onze samenwerkingsverbanden kunnen verbeteren. De nota is flexibel opgezet, zodat we met elk samenwerkingsverband in gesprek kunnen gaan wat precies onze houding kan en moet zijn. De ambtelijk accounthouders krijgen een training om hun rollen goed in te vullen en worden ondersteund door een coördinator regionale samenwerking.

Samenwerking vereist continue evaluatie en doorontwikkeling, omdat er geen absolute oplossingen bestaan, maar we ons constant aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen.

Bijlagen

- Nota Grip op Samenwerking – Bloemendaal 2017 (2016025180)

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.

Advies Commissie